

Pietarsaaren kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma vuosille 2022 - 2025

Sisällysluettelo

1	Johdanto	3
2	Valvonnan voimavarat	3
3	Pietarsaaren kaupungin ympäristöolosuhteet ja merkittävimmät pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot	4
4	Lainsäädännöllinen tausta	5
5	Delegoinnit.....	6
6	Viranomaisten välinen yhteistyö.....	7
7	Valvonnan järjestäminen	8
7.1	Valvonnan tavoitteet.....	8
7.2	Riskinarviointi ja valvontaluokat.....	8
7.3	Valvontaohjelman laatiminen.....	9
7.4	Otannan käyttäminen	10
7.5	Valvontatoimenpiteet.....	10
7.6	Tarkastuksessa havaitun puutteen vaikutus valvontaan	10
7.7	Valvonta onnettomuus-, haitta- ja rikkomustilanteissa	11
8	Valvontakohteet	11
8.1	Ympäristönsuojelulain mukaan lupavelvolliset tai rekisteröitävät toiminnot	11
8.2	Muut ympäristönsuojelulain ja jätelain perusteella valvottavat kohteet	12
8.2.1	Laitosvalvonta	12
8.2.2	Vesihuoltoverkoston ulkopuolella olevien kiinteistöjen valvonta.....	12
8.2.3	Eläinsuojien valvonta	12
8.2.4	Jätteen keräyksen ja kuljetuksen valvonta sekä aluekeräyspisteet	12
8.2.5	Jätehuoltomääräysten valvonta.....	13
8.2.6	Jätteiden ja maa-ainesten hyödyntämisen valvonta maanrakentamisessa	13
8.2.7	Otsonikerrosta heikentävien aineiden käytön valvonta	13
8.2.8	Tuote-VOC-valvonta tarkastuksen yhteydessä	13
8.2.9	Kemikaalien valvonta.....	14
8.3	Ympäristönsuojelulain mukaisten ilmoitusvelvollisten toimintojen valvonta	14
8.3.1	E erityisen häiritsevää melua aiheuttavat toiminnot.....	14
8.3.2	Koeluonteiset toiminnat.....	14
8.3.3	Poikkeukselliset tilanteet	14
8.4	Vesilain mukaiset kohteet.....	15
8.5	Vesihuoltolain mukaiset kohteet	15
8.6	Maa-aineslain mukainen valvonta	15

8.7	Haitan kärsijän tai toiminnanharjoittajan ilmoituksesta vireille tulleet valvonta-asiat (YSL 169 § ja 186 §).....	15
8.8	Maastoliikennevalvonta.....	16
8.9	Muiden toimintojen valvonta.....	16
8.9.1	Rakennus- ja purkutyöt	16
8.9.2	Roskaantuminen	16
8.9.3	Käytöstä poistetun maanalaisen säiliön käsittely	16
9	Kunnan ympäristönsuojelumääräykset	17
10	Valvonnan maksullisuus	17
11	Valvonnan hallinta ja valvontasuunnitelman tarkistaminen	17

Liite 1. Taulukko ympäristönluvanvaraisista ja rekisteröitävistä toiminnoista Pietarsaaressa ja niiden valvontatehtävät

1 Johdanto

Ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelma. Valvonnan on oltava laadukasta, säännöllistä ja tehokasta ja perustua ympäristöriskien arviointiin. Lakisääteinen valvontasuunnitelma koskee ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa. Halutessaan ympäristönsuojeluviranomainen voi koota myös muiden säädösten mukaiset valvontatehtävät samaan suunnitelmaan.

Valvontasuunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa on kuvattava valvonnan järjestämisen ja riskinarvioinnin perusteet sekä valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontasuunnitelma on tarkistettava säännöllisesti.

Valvontasuunnitelman lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava valvontaohjelma ympäristöluvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen säännöllisestä valvonnasta. Valvontaohjelmaan kootaan tiedot valvottavista kohteista ja määritellään ympäristöriskien arvioinnin perusteella laitoskohtaiset määräaikaistarkastukset ja muut valvontatoimenpiteet. Valvontaohjelman mukaisista valvonnoista voidaan periä maksu.

Tämä suunnitelma on laadittu Pietarsaaren kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaksi ja koskee vuosien 2022 - 2025 toimintaa. Suunnitelmaan on kirjattu ympäristölupalaitosten ja rekisteröitävien toimintojen tarkastuksen ja muiden säännöllisten valvontatoimenpiteiden perusteet ja se kattaa myös muiden ympäristön pilaamisriskiä aiheuttavien toimintojen valvonnan ja valvonnan suunnittelun.

2 Valvonnan voimavarat

Pietarsaaren kaupungin ympäristönsuojelutoimisto hoitaa ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvaa valvontaa Pietarsaaren kaupungin alueella. Ympäristönsuojelutoimisto toimii ympäristö- ja rakennuslautakunnan alaisena ja käsittelee asioita, jotka kuuluvat lautakunnan toimialueeseen kunnallisena ympäristönsuojeluviranomaisena sekä maa-ainesten oton viranomaisena.

Ympäristönsuojelutoimisto käsittelee mm. :

- ympäristölupahakemuksia,
- tilapäisestä toiminnasta aiheutuvia meluilmoituksia,
- haja-asutusseudun jätevesien käsittelystä aiheutuvia kysymyksiä,
- ympäristöön kohdistuvien toimintojen tarkastuksia,
- ympäristön tilan ja ilman laadun valvontaa,
- roskaamiseen ja muuhun ympäristöön kohdistuvien häiriöiden valituksia sekä
- ympäristökysymysten tiedottamista ja valistusta.

Toimisto on myös aktiivisesti paneutunut kestävästä kehityksestä, ilmasto- ja energiakysymyksiä sekä luonnonsuojelua koskeviin asioihin.

Ympäristönsuojelutoimistossa työskentelee ympäristöpäällikkö, ympäristötarkastaja ja osa-aikainen ympäristösuunnittelija.

Työtehtävien jako:

- Ympäristönsuojelupäällikkö vastaa työnjaosta, on lautakunnan esittelijä, tekee päätöksiä hänelle delegoiduissa asioissa, valmistelee ja käsittelee osan ympäristönsuojeluviranomaisen asioista, hoitaa ympäristönsuojelutoimiston työt koskien kestävästä kehityksestä sekä hoitaa ympäristövalvontaa, tiedotusta ja yleistä ympäristöneuvontaa.
- Ympäristötarkastaja hoitaa ilmanlaadun tarkkailun ja valmistelee osan ympäristönsuojeluviranomaisen asioista. Toimii myös ympäristönsuojelupäällikön sijaisena sekä hoitaa ympäristövalvontaa, tiedotusta ja yleistä ympäristöneuvontaa.
- Ympäristösuunnittelija hoitaa laskutuksen, arkistoinnin ja muita toimistotehtäviä sekä hoitaa yleistä ympäristöneuvontaa. Vastaa ympäristökatselumuksesta.

Taulukko 1: Henkilötyövuodet ympäristönsuojelutehtävissä ja erikseen ympäristönvalvontaan käytettävissä oleva työaika.

Nimike	Työaika ympäristönsuojelun tehtävissä	Työaika valvontatehtävissä
ympäristöpäällikkö	1 htv	0,25 htv
ympäristötarkastaja	1 htv	0,25 htv
ympäristösuunnittelija	0,5 htv	
Yhteensä htv	2,5 htv	0,5 htv

3 Pietarsaaren kaupungin ympäristöolosuhteet ja merkittävimmät pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot

Pietarsaaren kaupungin asukasmäärä on n. 19 000. Kaupungin pinta-ala on 123 km², josta maata on 87,8 km². Maa kohoaa hitaasti merestä noin 8 mm:n nopeudella vuodessa. Enin osa vesialueesta on Perämeren rannikkoa sekä osa Luodonjärveä. Sisäjärviä on 8 kappaletta ja ne ovat pieniä ja matalia. Virtaavista vesistöistä vain pieni osa Purmon- ja Ähtävänjoesta on kaupungin alueella. Muutoin alueella on vain pienempiä puroja, jotka suurilta osin on perattu ojiksi. Pietarsaareissa erityisesti teollisuus, asutus ja liikenne ovat vuosikymmeniä kuormittaneet rannikovesiä ja ilmaa. Haitat ovat ajan myötä vähentyneet, kun jätevesien ja savukaasujen käsittelytekniikat ovat parantuneet.

Pietarsaareissa meri, saaristo, Luodonjärvi ja siihen laskevista jokivesistä erityisesti Ähtävänjoki, ovat tärkeitä kaupungille ja kaupunkilaisille ja niiden tilaa seurataan säännöllisesti. Jätevesien sekä humuspitoisten, Luodonjärvestä juoksettettavien järvivesien vaikutukset näkyvät

rannikkovesien ruskeana värinä ja kohonneina ravinnepitoisuuksina, minkä seurauksena rannikkovedet rehevöityvät. Sinileväesiintymiä on sangen harvoin ja ne ovat paikallisia. Merialueen ekologinen tila on luokiteltu hyväksi tai tyydyttäväksi ja kemiallinen tila hyväksi. Uimavedet täyttävät pääsääntöisesti niille asetetut laatuvaatimukset. Luodonjärven patoaminen teollisuuden raakavesilähteeksi on aiheuttanut pysyvän ekologisen muutoksen aiemmista merenlahdista makeavetiseksi järveksi, jonka säännöstelyn nykyisenä tavoitteena on pitää vedenpinta mahdollisimman tasaisena. Järveä vaivaa rehevöityminen ja ajoittaiset happamuushaitat. Happamuus tulee valuma-alueelta, joka on vanhaa sulfidisavea eli alunamaata. Pietarsaarelaiset ovat pitkään juoneet Ähtävänjoen vettä, koska alueen pohjavesivarat ovat niukat ja pohjavesialueella erityisesti maa-ainesten otto on heikentänyt pohjaveden käyttökelpoisuutta talousveden hankintaan.

Isonhiekkan ja Fäbodan luonnontilaiset hiekkarannat sekä Ädön länsipuolella ja Fäbodassa sijaitsevat laajat rantaniityt ovat suojeltavia rantatyyppisiä ja ne kuuluvat osittain Natura 2000-luonnonsuojelualueiden verkostoon. Umpeen kasvaminen ja rantojen ruoppaukset uhkaavat rantaniittyjä. Pietarsaaren metsät ovat suurelta osin talousmetsää. Metsäojitukset ovat myös syy siihen, ettei luonnontilaisia puroja enää ole. Myös muut luonnontilaiset pienvedet ovat vähissä. Suojeltuja metsäalueita on kuitenkin suhteellisen paljon ja myös osa metsistä kuuluu Natura-ohjelmaan.

Pistemäiset päästöt ilmaan ja selluteollisuudelle ominaiset hajuhaitat ovat vähentyneet parinkymmenen vuoden aikana ja nykyisin liikenteen päästöt ja kevättalvinen katupöly aiheuttavat ajoittain haittoja kaupunkilaisille. Liikenteestä aiheutuu myös suurin meluhaitta. Pietarsaarelaiten jätteet on jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan lajiteltu kunnallisen jäteyhtiön Ekoroskin toimintamallin mukaisesti energia- ja biojätteisiin.

4 Lainsäädännöllinen tausta

Ympäristölupien ja muun ympäristönsuojelun valvonta on ympäristölupahakemusten ja ilmoitusten käsittelyn ohella yksi ympäristöviranomaisten keskeisistä ympäristönsuojelulain mukaisista tehtävistä. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 167 ja 168 §:ien mukaan valvontaviranomaisen on järjestettävä säännöllinen valvonta ja tehtävä valvontasuunnitelma ja tarkempi valvontaohjelma. YSL 239 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma kolmen vuoden kuluessa lain voimaan tulosta, viimeistään 1.9.2017 mennessä. Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 5 luvussa säädetään tarkemmin valvonnasta ja seurannasta. Tarkastusmenettelystä säädetään ympäristönsuojelulain 174 §:ssä. Määräajoin tehdyin tarkastuksin voidaan arvioida voimassa olevien lupavaatimusten riittävyyttä ja muutostarvetta sekä tarkastella laitoksen aiheuttamia lyhyen ja pitkän aikavälin ympäristövaikutuksia ja -riskejä.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaisesti maksun laatimaansa valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta. Mikroyritysten valvonnasta perittävien maksujen on oltava kohtuulliset ottaen huomioon

toiminnan laajuus ja luonne (YSL 206 §, YSA 36, 37, 38 §:t). Maksu voidaan periä tarkastuksista, jotka ovat tarpeen 175 ja 176 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi taikka 181 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeyttämisen valvomiseksi.

Maksusta on säädetty tarkemmin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksassa.

5 Delegoinnit

Tehokas valvontatoimi edellyttää ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallan osittaista delegointia viranhaltijoille. Lainsäädäntö sisältää säännöksiä tilanteisiin, joissa valvontaviranomaisen on ryhdyttävä välittömiin valvontatoimiin. Näissä tilanteissa viranhaltija, jolle toimivalta on delegoitu, voi antaa määräyksiä tai keskeyttää toiminnan välittömästi.

Pietarsaaren ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva ympäristö- ja rakennuslautakunta on päätöksellään 6.5.2015 § 72 delegoinut päätäntäoikeuden seuraavissa asioissa ympäristönsuojelupäällikölle:

- Tehdä päätöksiä ympäristönsuojelulain 118 §:n (527/2014) mukaisista tilapäistä melua ja tärinää aiheuttavaa toimintaa koskevista ilmoituksista sekä 120 §:ssä tarkoitettuja poikkeuksellisia tilanteita koskevista ilmoituksista.
- Ympäristönsuojelulain 182 §:n nojalla kiireellisissä tapauksissa antaa määräyksiä tai päätöksiä ympäristönsuojelulain 175 §:ssä mainituissa asioissa (toimenpiteet rikkomusten tai laiminlyöntien yhteydessä) sekä tehdä päätöksiä toiminnan keskeyttämisestä ympäristönsuojelulain 181 §:n mukaisesti. Asia on kuitenkin viivytyksettä saatettava ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätettäväksi.
- Kiireellisissä tapauksissa antaa yksittäisen määräyksen pilaantumisen ehkäisemiseksi tai estämiseksi ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisesti.
- Vastata sellaisten toimintojen rekisteröinnistä, joita tarkoitetaan ympäristönsuojelulain 116 ja 117 §§:ssä.
- Käsitellä jätelain 100 §:ssä mainitun jätehuoltorekisterin mukaisia keräystoiminnan ilmoituksia.
- Jätelain (646/2011) 125 §:n perusteella ja tarkastusten nojalla antaa muuta kuin ympäristöluvanvaraista toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi.
- Kiireellisissä tapauksissa antaa jätelain 126 §, 4. momentissa tarkoitetun saman lain 1. momentissa annetun määräyksen. Asia on viivytyksettä saatettava ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätettäväksi.
- Ilmoittaa ympäristönsuojelulain 188 §:n säännösten, vesilain 14 luvun 2. §:n ja jätelain 136 §:n säännösten mukaisesti rikollisesta toiminnasta ja laiminlyönneistä poliisille esitutkintaa varten.
- Käsitellä ja tarvittaessa antaa ohjeita Valtioneuvoston asetuksessa (1250/2014) annetun eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 9 §:ssä tarkoitetun poikkeamisilmoituksen johdosta.
- Maa-aineslain (555/1981) säännösten vastaisen maa-ainesten oton keskeyttäminen maa-aineslain 15 §:n nojalla.

Lautakunta päätti myös antaa ympäristönsuojelupäällikölle ja ympäristötarkastajalle oikeudet, jotka mainitaan:

- ympäristönsuojelulain (527/2014) 172 §:ssä
- vesilain (587/2011) 14 luvun 3 §:ssä
- jätelain (646/2011) 122 ja 123 §:ssä
- maa-aineslain (555/1981)14 §:ssä.

6 Viranomaisten välinen yhteistyö

Pietarsaaren kaupungin ympäristöviranomainen tekee valvonta-asioissa paljon yhteistyötä eri viranomaisten kesken. Laissa säädetyt toimivaltarajaukset ohjaavat viranomaisten toimintaa, mutta moni valvonta-asia sisältää kahden tai useamman viranomaisen toimivaltaan kuuluvia asioita.

Keskeiset yhteistyötahot valvonnassa ovat:

- **Kaupungin tekninen sektori (sisältää tietyt liikelaitokset ja yhtiöt):** Valvontatiedot jätteenkäsittelystä ja jätevedestä, erityisosaaminen esim. luonnonsuojelusta, joka koskee kaavoitusta ja rakentamista, aloitteet ympäristönsuojelun kehittämisestä, poikkeamispäätökset vesi-/viemäriverkkoon liittymisestä, maa-ainesasiat.
- **Rakennusvalvonta:** Ympäristönsuojelulta pyydetään lausuntoja esim. luvanvaraisen tai rekisteröitävän toiminnan rakennuslupahakemuksiin. Lupavaiheen yhteistyöllä voidaan varmistaa ympäristönsuojeluvaatimusten huomioiminen jo laitosta rakennettaessa ja se, että tarvittavat ympäristönsuojelulain ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset luvat on haettu. Lisäksi yhteistyötä tehdään mm. jätevesijärjestelmien rakentamista ja ylijäämämaiden läjittämistä koskevilla asioilla. Näiden lisäksi tehdään yhteistyötä ympäristökatselmuksessa sekä liikaamista, maa-ainesasioita, laitureita ja tiettyjä ruoppauksia koskevilla asioilla.
- **Ympäristöterveydenhuolto:** Antaa lausuntoja ympäristölupahakemuksista, valitukset melusta, savusta, hajusta, karpäsistä ym., vesialueiden valvonta, sinilevät.
- **Pohjanmaan jätelautakunta:** Yhteistyö koskee jätteenkäsittelyn valvontaa sekä hallintopakkoa koskien esim. liittymistä järjestettyyn jätteidenkuljetukseen.
- **Naapurikuntien ympäristönsuojeluviranomaiset:** Virkamiestasolla on säännöllistä yhteydenpitoa ja tiedonvaihtoa, yhteiset projektit, esim. ilmanlaadun mittaaminen.
- **Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry:** Tiedonvaihto, asiantuntijapalvelut, vaikuttaminen yhdistyksen hallituksessa
- **Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus:** Lausunnot molempiin suuntiin ympäristölupa-asioista, yhteistyö valvonnassa, pilaantunutta maata koskevat asiat, ruoppausta koskevat asiat, luonnonsuojelua koskevat asiat, antaa asiantuntevia neuvoja ja lausuntoja, järjestää koulutusta, projektien rahoitus
- **Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintovirasto AVI (Länsi-Suomen ympäristölupavirasto):** Pyytää lausuntoja ympäristölupahakemuksista.
- **Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren aluepelastuslaitos:** Yhteistyö liittyy lähinnä onnettomuuksiin.

- **Poliisiviranomaisen:** Yhteistyö liittyy lähinnä meluilmoituksiin ja tapahtumiin, mutta myös valvonnan kautta esille tulleisiin rikosasioihin.

7 Valvonnan järjestäminen

7.1 Valvonnan tavoitteet

Valvontatehtävien toteutusta on kehitettävä, jotta ympäristönsuojelun viranhaltijoiden työt saadaan hoidettua tehtävien määrän kasvusta huolimatta. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen erityistehtävistä on säädetty ympäristönsuojelu-, merenkulun ympäristönsuojelu-, vesi-, jäte-, maastoliikenne-, vesiliikenne- ja vesihuoltolaissa. Säännöksiä ympäristönsuojelun erityistehtävistä on lisäksi edellä mainittujen lakien nojalla annetuissa asetuksissa sekä valtioneuvoston ja ministeriöiden päätöksissä. Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmassa keskitytään ensisijaisesti ympäristölupa-velvollisten ja rekisteröitävien toimintojen valvontatarkastusten suunnitelmalliseen järjestämiseen.

Ympäristöriskien minimoimiseksi ja ympäristöhaittojen synnyn ennaltaehkäisemiseksi valvontaa on tarpeen ulottaa myös ei-luvanvaraisiin toimintoihin, jotka saattava uhata vesistöjen, pohjaveden tai maaperän tilaa. Luvanvaraisten ja muiden toimintojen valvontasuunnitelma helpottaa valvontaviranomaisen työtehtävien organisointia ja antaa valvontatyölle systemaattiset toimintamallit erilaisissa tilanteissa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen työhön kuuluu lupavalvonnan lisäksi ympäristönsuojelulainsäädännön yleinen laillisuusvalvonta sekä valvontatoimet ympäristövahinkotapauksissa.

7.2 Riskinarviointi ja valvontaluokat

Ympäristönsuojelulain 168 §:n mukaan säännöllisen valvonnan tarkastuskohteet ja -tiheys on määriteltävä ympäristöriskien arvioinnin perusteella. Valvontaa kohdistetaan riskinarvioinnin avulla ensisijaisesti toimintoihin, joiden arvioidaan aiheuttavan suurimman ympäristön pilaantumisen vaaran ja joiden ympäristövaikutukset ja arvioidut riskit ovat suurimmat.

Valvontasuunnitelmassa ympäristöluvanvaraiset toiminnot jaetaan valvontaluokkiin, joiden avulla tehdään varsinainen valvonnan aikataulutettu ohjelma. Valvontaluokka eli laitoksen tarkastustiheys määräytyy laitoksen toiminnan arvioidun ympäristöriskitason perusteella.

Valvontaluokat ovat:

- **Valvontaluokka 1:** tarkastetaan vähintään kerran vuodessa
- **Valvontaluokka 2:** tarkastetaan vähintään kerran 3 vuodessa
- **Valvontaluokka 3:** tarkastetaan vähintään kerran 5 vuodessa

Valvontaohjelma perustuu laitoskohtaiseen riskinarviointiin, jossa on huomioitu toimialakohtaisen riskinarvioinnin lisäksi tehostetun valvonnan tarve. Valvontaluokka määräytyy toiminnan sijaintipaikkaan liittyvien herkkyystekijöiden, terveyshaittaa tai ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien päästöjen todennäköisyyksien ja seurausten vakavuuden perusteella. Valvontaluokka määrittää valvottavan kohteen vähimmäistarkastustiheyden.

Mikäli toiminta sijoittuu pohjavesialueelle, vedenottoalueelle tai ranta-alueelle, sen läheisyydessä on häiriintyviä kohteita tai tarkastuksissa on todettu toistuvia lupamääräysten laiminlyöntejä, voidaan kohteen valvontaluokkaa muuttaa jos toiminnalla nähdään tarvetta tehostetulle valvonnalle.

Jos toiminnassa esiintyy puutteita, lupaehtojen rikkomista tai vuosiraportointi on jätetty tekemättä tai on puutteellinen, suoritetaan ylimääräisiä tarkastuksia tapauskohtaisesti. Mikäli toiminta on uusi tai olemassa olevaa toimintaa muutetaan olennaisesti, on valvontaa syytä tihentää, kunnes toiminta täyttää lupaehdot tai muuten normalisoituu.

7.3 Valvontaohjelman laatiminen

Valvontaohjelma muodostuu laitosluettelosta, joka sisältää laitoskohtaisen, riskinarviointiin perustuvan suunnitelman kalenterivuoden aikana tehtävistä tarkastuksista ja mahdollisista muista suunnitelmallisista valvontatoimenpiteistä. Valvontaohjelma sisältää myös kuvauksen edellisen vuoden tavoitteiden toteutumisesta. Valvontaohjelma tehdään vuosittain ja se pidetään jatkuvasti ajan tasalla mm. päivittämällä uudet ja poistuvat toiminnot. Ohjelman mukainen valvonta on maksullista.

Kaikki valvontaohjelman kohteet on listattu erilliseen Excel-taulukkoon, josta löytyvät vähintään seuraavat tiedot kustakin kohteesta: toimiala, toiminnanharjoittajan nimi, valvontaluokka, ympäristöluvan antopäivä, viimeisimmän valvontatarkastuksen päivämäärä, seuraavan valvontatarkastuksen ajankohta (vuosi).

Taulukon avulla voidaan pitää myös paremmin kirjaa laitoksen vuosiyhteenvetotietojen toimitamisesta tai viranomaisen edellyttäminen muiden selvitysten toteuttamisesta asianmukaisesti.

Ympäristönsuojelulain mukaista valvontaohjelmaa laadittaessa ja valvontatoimenpiteitä aika- taulutettaessa otetaan huomioon laitoksille aiemmin tehty valvonta. Valvontaohjelman vuosittaisia tarkastuksia määriteltäessä pyritään toimialakohtaisesti priorisoimaan laitokset, joiden viimeisimmästä tarkastuksesta on pisin aika ja joiden riskiluokitus sitä edellyttää. Ohjelman laatimisessa huomioidaan myös valvontatoimenpiteiden riittävän tasainen jakautuminen eri vuosille, jotta valvontaresurssit riittävät suunnitellun valvonnan toteuttamiseen.

Valvontaohjelman tekeminen on lakisääteinen velvoite, joten lautakunnan ei tarvitse tehdä siitä erillistä hyväksymispäätöstä. Yksityiskohtainen toimenpide- ja kohdeluettelon julkistaminen saattaa heikentää valvonnan tavoitteiden toteutumista, joten valvontaohjelmaa voidaan pitää ei-julkisena asiakirjana. Ympäristönsuojelutoimistossa valmistellaan vuosittain seuraavan kalenterivuoden valvontaohjelma, ympäristönsuojelupäällikkö hyväksyy ohjelman ja valvoo sen toteutumista. Valvontaohjelmasta ja edellisen vuoden toteutumasta laaditaan vuosittain yhteen- veto, joka viedään ympäristö- ja rakennuslautakunnalle tiedoksi.

7.4 Otannan käyttäminen

Pietersaaren valvontaohjelmassa ei käytetä otantamenettelyä. Valvontaohjelman mukaiset kohdeet tarkastetaan järjestelmällisesti niille määritellyn tarkastustiheyden mukaan. Tarkastustiheyttä määriteltäessä on otettu huomioon laitospöytäkirjojen riskinarvioinnin tulokset ja valvontaan käytettävissä olevat resurssit.

7.5 Valvontatoimenpiteet

Keskeisin valvonnan keino on riskinarvioinnin perusteella tehtävät suunnitelmalliset määräaikaistarkastukset paikan päällä laitoksessa. Tämän lisäksi tarkastuksia tehdään tarvittaessa esimerkiksi toiminnasta tehdyn ilmoituksen johdosta, toiminnan muuttuessa tai aiemmin havaittujen epäkohtien korjaamisen toteamiseksi.

Tarkastuksesta sovitaan etukäteen ja toiminnanharjoittajalle varataan mahdollisuus osallistua tarkastukseen. Tarkastuksessa käydään läpi mm. laitoksen toiminta ja tilat, ympäristölupa siihen liittyvine määräyksineen, tarkkailutiedot, toiminnasta mahdollisesti tulleet valitukset ja niiden seurauksena suoritettavat toimenpiteet. Tarkastuksesta laaditaan tarkastusmuistio, joka toimittetaan toiminnanharjoittajalle. Suunnitelmallisella tarkastuksella havaittujen puutteiden seurantatarkastukset kuuluvat valvontaohjelman mukaiseen valvontaan.

Tarkastus suoritetaan pääsääntöisesti myös ympäristölupahakemuksen ja rekisteröinti-ilmoituksen käsittelyn yhteydessä. Tarkastus voidaan tehdä hakemuksen vireillä ollessa tai uuden laitoksen rakentamisen tai käyttöönoton yhteydessä. Esimerkiksi jakeluasematoiminnan aiheuttamaan maaperän pilaantumisriskiin vaikuttaa keskeisesti se, miten virheettömästi maanlaiset suojaukset ja tiivistyskerrokset rakennetaan, jälkikäteen maanalaisten rakenteiden valvonta on lähes mahdotonta. Tällaista toimintaa on tärkeää valvoa rakentamisvaiheessa.

Lisäksi valvontaa toteutetaan tarkastamalla toiminnanharjoittajilta saadut laitosten vuosiraportit sekä mahdolliset muut lupamääräyksissä edellytetyt selvitykset tai seurantatulokset. Tarvittaessa toiminnanharjoittajalta pyydetään lisäselvityksiä. Ympäristölupapäätöksiin kirjattujen tarkkailumääräysten valvonta on tärkeää tarkkailun suorittamisen ja toiminnan vaikutusten seuraamiseksi. Tarkkailuraportteihin perustuen valvontaviranomainen voi päättää ympäristöluvan tarkkailumääräysten mahdollisesta muuttamisesta.

7.6 Tarkastuksessa havaitun puutteen vaikutus valvontaan

Mikäli tarkastuskäynnin yhteydessä laitoksen toiminnassa havaitaan laiminlyönti tai puute, ympäristöviranhaltija voi asettaa määräajan korjaaville toimenpiteille ja suorittaa uusintatarkastuksen toimenpiteelle asetetun määräajan umpeuduttua. Uusintatarkastusten määrää ei ole rajoitettu, vaan ne harkitaan tapauskohtaisesti. Mikäli laiminlyöntiä ei korjata ympäristöviranhaltijan kehotuksesta huolimatta, asia voidaan viedä ympäristö- ja rakennuslautakunnan ratkaistavaksi. Lautakunta voi antaa asiaa koskevan määräyksen ja tehostaa sitä uhkasakolla, keskeyttämis- tai teettämisuhalla. Valvontamaksu peritään myös mahdollisista uusintatarkastuksista.

7.7 Valvonta onnettomuus-, haitta- ja rikkomustilanteissa

Valvontaohjelma kattaa ennalta suunniteltavissa olevat valvontatoimenpiteet. Tämän lisäksi valvonnassa tulee varautua ennalta arvaamattomiin tilanteisiin, jotka edellyttävät tarkastusta tai asian muuta selvittämistä. Tällainen tarve voi syntyä esimerkiksi onnettomuuden tai haitasta tehdyn ilmoituksen, luvan noudattamatta jättämisen tai muun seikan johdosta, jos on aihetta olettaa, että toiminnasta aiheutuu terveystahetta tai muuta merkittävää ympäristön pilaantumista. Näissä tilanteissa tarkastus tai muu asian selvittäminen tehdään tapauskohtaisen tilannearvion perusteella ja toimenpiteisiin ryhdytään tarvittaessa välittömästi. Jos samanaikaisesti on vireillä toimintaa koskeva lupa-asia, on tarkastus tai selvitys tehtävä mahdollisuuksien mukaan ennen lupa-asian ratkaisemista.

Asianosaisten tekemät kirjalliset valitukset käsitellään ja mikäli asia kuuluu ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan, on sillä velvollisuus antaa asiaa koskeva valituskelpoinen päätös. Ympäristönsuojelulain 186 §:ssä on kerrottu, kuka voi laittaa asian vireille. Nimettömät ja suulliset ilmoitukset otetaan käsittelyyn viranomaisen harkinnan mukaan.

Lisäksi valtion valvontaviranomainen voi panna vireille ympäristönsuojelulain 202 §:n 3 momentin 7 kohdassa tarkoitetun kunnan ympäristönsuojelumääräyksen antamista koskevan asian, jos kunta ei ole antanut määräystä mainitussa kohdassa tarkoitetuista toimista.

Mikäli valvontaviranomainen havaitsee valvonnassa, että joku tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo ympäristönsuojelulaissa tai jätelaissa asetettuja säädöksiä, tulee valvontaviranomaisen ympäristönsuojelulain 188 §:n nojalla tehdä asiasta ilmoitus poliisille esitutkintaa varten. Ilmoitus voidaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleinen etu vaadi toimenpiteitä.

8 Valvontakohteet

8.1 Ympäristönsuojelulain mukaan lupavelvolliset tai rekisteröitävät toiminnot

Ympäristöluvanvaraiset toiminnot on määritelty ympäristönsuojelulain liitteessä 1. Näille toiminnoille on valtioneuvoston asetuksella (713/2014) säädetty erikseen toimivaltarajat, joissa määritellään, millaisia toimintoja kunnan ympäristölupaviranomainen voi luvittaa ja valvoa. Pietarsaaren kaupungilla on tällä hetkellä 20 kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen myöntämää ympäristölupaa.

Ympäristönsuojelulaissa on määritelty toiminnot, jotka eivät normaalitilanteessa vaadi ympäristölupaa, vaan toiminta voidaan rekisteröidä. Rekisteröitäville toiminnoille riittää pelkkä ilmoitus ympäristöviranomaisille, tosin pohjavesialueella oleva toiminta tarvitsee aina ympäristöluvan. Rekisteröintimenettelyn tavoitteena ovat yhtenäiset ympäristönsuojeluvaatimukset tiettyille toimialoille.

Rekisteröityjä toimintoja valvotaan samojen periaatteiden mukaisesti kuin ympäristölupavelvollisia toimintoja. Vanhojen, jo olemassa olevien ympäristöluvallisten toimintojen osalta on määritelty määräajat, mihin mennessä rekisteröinti tulee viimeistään tehdä. Pienten energialaitosten ja asfalttiasemien tuli jättää ilmoitus viimeistään 1.1.2018 ja polttonesteiden jakeluasemien viimeistään 1.1.2020. Pietarsaaren kaupungilla on tällä hetkellä 14 rekisteröityä ilmoitusta.

8.2 Muut ympäristönsuojelulain ja jätelain perusteella valvottavat kohteet

8.2.1 Laitosvalvonta

Muita kuin ympäristölupavelvollisia tai rekisteröintimenettelyn piiriin kuuluvia laitoksia lisätään valvontakohteiksi, mikäli se todetaan tarpeelliseksi riskinarvioinnin perusteella. Huomiioon on otettu myös, että jätelain mukaan valvontaviranomaisen on määräjain asianmukaisesti tarkastettava laitokset ja toiminnot, joissa syntyy vaarallista jätettä (Jätelaki 124 §).

8.2.2 Vesihuoltoverkoston ulkopuolella olevien kiinteistöjen valvonta

Valtioneuvoston asetuksessa talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017) mukaan kaikilla vesilaitoksen verkoston ulkopuolella olevilla kiinteistöillä tulee olla selvitys jätevesijärjestelmästä ja sen käyttö- ja huolto-ohjeet. Selvityksen perusteella on mahdollista arvioida jätevesistä aiheutuva kuormitus ympäristöön ja täyttääkö puhdistusjärjestelmä asetuksen velvoitteet.

Pietarsaaren kaupungin alueella on noin 200 kiinteistöä, joita ei ole liitetty viemäriverkostoon.

8.2.3 Eläinsuojien valvonta

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014 ns. nitraattiasetus) säätelee muun muassa eläintilojen, hevostallien ja turkistarhojen lantahuoltoa.

Pietarsaaren kaupungin alueella on 3 eläintilaa ja 9 turkistarhaa (joista 5 tarhan valvonta kuuluu ELY:lle).

8.2.4 Jätteen keräyksen ja kuljetuksen valvonta sekä aluekeräyspisteet

Jätteen ammattimaisesta keräystoiminnasta on jätelain (646/2011) mukaan tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle jätehuoltorekisteriin merkitsemistä varten. Ammatti-

maisena keräyksen vastaanottopisteitä ovat mm. tuottajien aluekeräyspisteet ja kauppojen ekopisteet. Ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ilmoitukset ja tarkastaa riittävässä laajuudessa vastaanottopisteiden asianmukaisuuden.

8.2.5 Jätehuoltomääräysten valvonta

Jätehuoltomääräysten noudattamista valvovat eli valvontaviranomaisina toimivat alueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset sekä Etelä-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Jätehuoltomääräysten noudattamatta jättämisestä annetaan valvontamääräys ja jätehuoltomääräysten vastaisen toiminnan jatkuessa jätelain mukainen seuraamus.

Valvontaviranomainen kehottaa ensin määräysten rikkojaa korjaamaan toimintansa. Valvontaviranomainen voi myös lievissä tapauksissa antaa yksittäisen määräyksen tilanteen korjaamiseksi. Jos asianosainen ei noudata valvontaviranomaisen antamaa kehotusta, yksittäistä määräystä tai muuten laiminlyö velvollisuutensa olennaisilta osin tai muuten epäasiallisesti, tulee valvontaviranomaisen aloittaa hallintopakkomenettely asian lain mukaiseksi saattamiseksi. Jos kyseessä on jätehuoltomääräysten nojalla tai yksittäisenä määräyksenä annettu kieltä tai määräys ja kyseessä on tahallisuus tai törkeä huolimattomuus, tulee valvontaviranomaisen tehdä asiassa tutkintapyyntö poliisille.

8.2.6 Jätteiden ja maa-ainesten hyödyntämisen valvonta maanrakentamisessa

Betonimursketta, lehtotuhkaa, pohjatuhkaa ja leijupetihiekkaa voidaan tietyin edellytyksin käyttää maanrakennuksessa. Käytöstä on ilmoitettava alueelliselle ELY-keskukselle. Valvonta on jaettu ELY-keskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

8.2.7 Otsonikerrosta heikentävien aineiden käytön valvonta

Suomen ympäristökeskus on laatinut valvontaohjeen valtioneuvoston asetusta (452/2009) otsonikerrosta heikentäviä aineita ja eräitä fluorattuja kasvihuonekaasuja sisältävien laitteiden huollosta valvovalle viranomaisille. Toimintaohjeet on annettu elintarvikevalvonta- ja terveys- ja ympäristönsuojeluviranomaisille, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja ELY-keskuksille sekä kuluttajaturvallisuusvalvontaviranomaisille. Yleisvalvonta kuuluu ELY-keskuksille ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille ja se tehdään pääsääntöisesti muun valvonnan yhteydessä. Lisäksi muilta valvontaviranomaisilta, toiminnanharjoittajilta tai yksityisiltä henkilöiltä voi tulla ilmoituksia epäkohdista.

8.2.8 Tuote-VOC-valvonta tarkastuksen yhteydessä

Eräiden rakennusmaalien ja -lakkojen sekä ajoneuvojen korjausmaalauksessa käytettävien tuotteiden liuotinpitoisuuksia rajoitetaan ns. tuote-VOC-asetuksella (64/2015). Tuote-VOC-

asetusta valvotaan pääsääntöisesti muun ympäristönsuojelulain mukaisen valvonnan, kuten laitojen tai toimintojen määräaikaistarkastusten yhteydessä, mutta tarpeen mukaan myös erillisillä tuote-VOC-tarkastuksilla. Valvonta kohdistuu lähinnä Suomessa valmistettavaan asutuksen soveltamisalaan kuuluviin tuotteisiin, mutta maahantuojien tapauksessa valvotaan myös maahantuotuja tuotteita.

8.2.9 Kemikaalien valvonta

ELY-keskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvovat kemikaalien käyttöolosuhteita kemikaaleja käsittelevissä laitoksissa kemikaaleista aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi kemikaalilain sekä REACH-, biosidi- ja POP-asetusten nojalla. ELY-keskuksen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivalta määräytyy ympäristönsuojelulain mukaisesti.

8.3 Ympäristönsuojelulain mukaisten ilmoitusvelvollisten toimintojen valvonta

8.3.1 Erityisen häiritsevää melua aiheuttavat toiminnot

Erityisen häiritsevää melua tai tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta tai tapahtumasta on tehtävä ympäristönsuojelulain 118 § mukainen ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitusten johdosta tehdään tarvittaessa tarkastus.

8.3.2 Koeluonteiset toiminnot

Uuden tekniikan raaka- tai polttoaineen, valmistus- tai polttomenetelmän, puhdistuslaitteen, jätteen hyödyntämis- tai käsittelymenetelmän vaikutusten tai käyttökelpoisuuden selvittämiseksi voidaan toiminta aloittaa ilman ympäristölupaa. Tällöin toiminnasta on tehtävä ilmoitus lupaviranomaiselle viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista (YSL 119 §). Koeluonteisen toiminnan paikka, tilat ja tekniikka tarkastetaan aina ilmoitusta käsiteltäessä ja asiasta tehdään päätös.

8.3.3 Poikkeukselliset tilanteet

Ympäristönsuojelulain 120 §:n mukaan poikkeuksellisesta tilanteesta (onnettomuus, tuotantohäiriö, rakennelman tai laitteen purkaminen tai muu vastaava), josta aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että siitä voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä pilaantumisen vaaraa tai aiheutuu erityisiä toimia jätehuollossa, on toiminnasta vastaavan ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Tällaisessa tapauksessa paikalla on aina tehtävä tarkastus ja asiasta tehdään päätös.

8.4 Vesilain mukaiset kohteet

Vesilain mukaiseen valvontaan kuuluvat mm. vesistöjen rakentamiseen sekä pohja- ja pintaveden ottamiseen liittyvät tarkastukset sekä ojitusasiat. Vesilain mukaista lupaa haetaan yli 500 m³ ruoppaukselle aluehallintovirastolta ja ilmoitukset pienimuotoisista ruoppauksista tehdään Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee vesilain mukaan erimielisyydet, jotka eivät vaadi VL 5:3:n mukaan lupaa tai joita ei käsitellä VL 5:4:n mukaan ojitustoimituksessa, ja jotka aiheutuvat muun muassa ojan tekemisestä toisen maalle tai toisen tien poikki tai ojan suunnan muuttamisesta sekä veden johtamisesta ojaan tai puroon toisen maalla.

Pietarsaaressa ruoppausilmoituksia on noin 10 vuodessa ja ruoppauslupia 1 - 2.

8.5 Vesihuoltolain mukaiset kohteet

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii vesihuoltolain (119/2001) mukaisena valvontaviranomaisena. Tehtävänä on valvoa vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitsevien kiinteistöjen liittymistä vesihuoltolaitoksen viemäriin ja vesijohtoon ja käsitellä lain 11 §:n tai 17 c §:n mukaisia vapautushakemuksia. Vapautushakemusten käsittelyn yhteydessä tehdään kohteeseen aina tarkastus. Valvontakohteet tulevat ympäristönsuojelutoimistoon vireille lähinnä rakennusvalvonnassa käsittelyssä olevien maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten lupien tai naapurivalitusten myötä.

8.6 Maa-aineslain mukainen valvonta

Tarkastukset voivat koskea maa-aineslaissa mainittuja ottamisen rajoituksia ja lupapäätöksessä ottamistoiminnalta edellytettyjä seikkoja sekä muita ottamistoiminnan laatua ja ottamisen vaikutuksia koskevia seikkoja (maa-aineslaki 14 §). Mikäli maa-aineslakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä rikotaan, voi valvontaviranomainen keskeyttää ottamisen sopivaksi katsomallaan tavalla. Valvontaviranomaisen on suoritettava tarkastus riittävän usein toiminnan seuraimiseksi. Lisäksi tarkastus on suoritettava maa-ainesluvan haltijan, asianosaisten tai muiden perusteltujen vaatimusten vuoksi. Kun maa-ainesten ottamien on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on alueella toimitettava lopputarkastus. Viranomaisen on ilmoitettava tarkastuksen aloittamisajankohdasta asianosaiselle, jolla on oikeus olla läsnä tarkastuksessa. Tarkastuksen kuluessa asianosaiselle kerrotaan tarkastuksen tavoitteista ja jatkotoimenpiteistä. Tarkastuksesta laaditaan kirjallinen tarkastuskertomus.

Pietarsaaressa on tällä hetkellä 2 maa-aineslupaa.

8.7 Haitan kärsijän tai toiminnanharjoittajan ilmoituksesta vireille tulleet valvonta-asiat (YSL 169 § ja 186 §)

Ilmoituksesta vireille tulleet valvonta-asiat käydään tarkastamassa ja arvioidaan toiminnasta aiheutuva haitta ja tarvittavat toimenpiteet. Haitan poistamiseksi tehtävät toimenpiteet ja niiden aikataulu voidaan sopia tarkastuksella ja kirjata muistioon tai tarvittaessa toiminnanharjoittajalle annetaan kehotus ryhtyä toimenpiteisiin. Tarvittaessa voidaan tehdä yhteistarkastus jonkun muun viranomaisen kanssa, jos ilmoitus koskee sellaista asiaa, jossa toimivalta on rinnakkaista tai päällekkäistä tai tarvitaan toisen viranomaisen asiantuntemusta. Tällaisia tarkastuksia voi tulla esim. terveyshaittaa koskevissa asioissa. Annettujen ohjeiden ja määräysten toteutuminen varmistetaan seurantatarkastuksilla.

8.8 Maastoliikennevalvonta

Maastoliikennelain (1710/1995) toimeenpano ja lain noudattamisen ylin valvonta kuuluvat ympäristöministeriölle. Lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten yleinen valvonta kuuluu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle toimialueellaan ja kunnassa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Lain mukaan kunnan tehtäviin kuuluvat muuan muassa moottorikelkkareittisuunnitelmien hyväksyminen ja niiden valvonta sekä lupien myöntäminen moottoriajoneuvokilpailuihin ja –harjoituksiin sekä niiden valvonta.

8.9 Muiden toimintojen valvonta

8.9.1 Rakennus- ja purkutyöt

Rakentamisesta ja rakennusten purkamisesta voi aiheutua pöly- ja meluhaittoja sekä roskaantumista. Rakennus- ja purkulupien yhteydessä vaaditaan ilmoitus siitä, mihin jätteet toimitetaan. Valvontaa tehdään tarvittaessa ilmoitusten perusteella.

8.9.2 Roskaantuminen

Roskaantumistapaukset tulevat yleensä ilmi valitusten kautta. Kaikki ilmoitetut kohteet kirjataan ja ne käydään tarkistamassa, jos se ei ole ilmeisen tarpeetonta. Pietarsaassa valitusten määrä ei ole kovin suuri, mikä johtunee siitä, että joka kevät järjestetään ympäristökatselmus, jossa roskaantumistapaukset tulevat ilmi.

8.9.3 Käytöstä poistetun maanalaisen säiliön käsittely

Käytöstä poistetut öljy, polttoaine- tai muut kemikaalisäiliöt tulee ensisijaisesti poistaa maaperästä ja poistosta tehdään ilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle.

9 Kunnan ympäristönsuojelumääräykset

Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan kunta voi antaa tämän lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä (kunnan ympäristönsuojelumääräykset).

10 Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n 2 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun valvontaohjelmassa esitetyistä säännöllisen valvonnan toimenpiteistä. Maksua voidaan periä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontavastuulle kuuluvien rekisteröitävien ja luvanvaraisten toimintojen valvonnasta, joka on esitetty valvontaohjelmassa. Maksullisia voivat olla valvontatarkastusten lisäksi mm. vuosikertomuksen ja tarkkailutulosten tarkistaminen. Valvontamaksua voidaan periä myös rikkomuskohtaisesti. Maksullisia ovat tällöin hallintopakkomääräyksen tai keskeytyksen noudattamisen valvomiseksi tehty tarkastus. Tämä maksullisuus koskee kaikkea toimintaa. Maksun suuruus ja sen perusteet on määritelty kunnan hyväksymässä taksassa.

11 Valvonnan hallinta ja valvontasuunnitelman tarkistaminen

Valvontasuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain valvontaohjelman avulla ja suunnitelma tarkistetaan neljän vuoden välein.

Taulukko ympäristönluvanvaraisista ja rekisteröitävistä toiminnoista Pietarsaaressa ja niiden valvontaluokat.

Toimiala	Kohde	Valvonta- luokka	Valvontatiheys (vuosi)
1. Metsäteollisuus	1	3	5
2. Metalliteollisuus	3	3	5
3. Energiatuotanto	4	3	5
4. Polttoaineiden valmistus taikka kemi- kaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely - jakeluasemat	9	3	5
5. Orgaanisia liuottimia käyttävä toi- minta	0	3	5
6. Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto - murskaamot		2 – 3	3 – 5
7. Mineraalituotteiden valmistus	1	3	5
8. Nahan tai tekstiilien laitosmainen tuo- tanto tai käsittely	0	3	5
9. Elintarvikkeiden tai rehujen valmis- tus		2 - 3	3 – 5
10. Eläinsuojat			
- eläinsuoja	3	2 - 3	3 – 5
- turkistarha	4	1	1
11. Liikenne			
- ulkona sijaitseva moottoriurhei- lurata	1	2	3
12. Jätteiden ammattimainen tai laitos- mainen käsittely sekä jäteveden käsit- tely - jäte	7	1 - 2	1 – 3
13. Muu toiminta			
- ulkona sijaitseva ampumarata	1	2	3
14. YSL 27 §, 2 mom., 28 §		1 - 3	1 – 5
Yhteensä	34		